



# Ägardirektiv för KTH Holding AB

## Innehållsförteckning

Ägardirektiv för KTH Holding AB .....	1
Innehållsförteckning .....	1
Ägardirektiv för KTH Holding AB.....	2
1.1 Bakgrund .....	2
1.2 Ägarstyrning i statliga bolag .....	2
1.3 Ägaranvisning .....	2
1.4 Anvisningar för bolagsstämma.....	3
1.5 Anvisningar för styrelsearbetet .....	4
1.6 Anvisningar för ersättningar till ledande befattningshavare .....	5
1.7 Anvisningar för intern rapportering.....	6
1.8 Anvisningar för extern rapportering .....	7
1.9 Övrigt.....	8

## Ägardirektiv för KTH Holding AB

Detta dokument avser att på ett övergripande plan reglera hur Kungliga Tekniska högskolan (KTH) ska utöva sin roll som företrädare för staten som ägare i KTH Holding AB (KTHHAB) och dess helägda dotterbolag. I tillämpliga delar utgör dessa anvisningar även riktlinjer för hur KTHHAB ska utöva sin roll som ägare i KTHHAB:s delägda bolag.

Dokumentet har beslutats av KTH:s universitetsstyrelse samt fastställts av KTHHAB:s årsstämma och gäller fr om 2020-12-09 och tills vidare. Dokumentet ska revideras av universitetsstyrelsen varje år. Dokumentet ersätter alla tidigare ägardirektiv och ska utgöra ett av universitetets styrdokument. Detta dokument fastställdes av KTHHAB:s extra bolagsstämma 2021-01-11.

### 1.1 Bakgrund

Regeringen beslutade 1997 att förvaltningen av aktierna i holdingbolag knutna till universitet och högskolor – och därmed ägaransvaret – skulle överföras från Närings- och handelsdepartementet till lärosätena. I regeringsbeslutet uttrycktes tillfredsställelse med att förvaltningen och ägaransvaret överfördes samtidigt som man erinrade om att det ankom på lärosätet att ta sitt ägaransvar och se till att bolaget arbetar på avsett sätt.

### 1.2 Ägarstyrning i statliga bolag

Regeringen uttalar i sin proposition 2008/09:50 Ett lyft för forskning och innovation att det förutsätts att de lärosäten som förvaltar holdingbolag följer statens ägarpolicy för statligt ägda bolag. Med anledning av detta ska KTH beakta ägarpolicyen i sin förvaltning av KTHHAB.

De statligt ägda bolagen lyder under samma lagar som privatägda bolag, till exempel aktiebolagslagen, årsredovisnings-, konkurrens-, bokförings- och insiderlagstiftningen.

Den senaste versionen av statens ägarpolicy finns i rapporten Statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande 2020. I ägarpolicyen ingår även ett antal andra centrala dokument som ska beaktas vid förvaltningen av statliga bolag, såsom riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare samt riktlinjer för extern rapportering. De statliga bolagen ska tillämpa den reviderade Svensk kod för bolagsstyrning ("koden"). Koden bygger på principen "följ eller förklara" vilket innebär att tillämpningen av koden kan ske på ett mer övergripande sätt än koden anger, så länge avsteg från koden tydligt motiveras. De statliga bolagen ska även följa EU:s bestämmelser om statligt stöd samt riktlinjer för statliga universitets och högskolors förvaltning av holdingbolag (U2020/02772/UH).

### 1.3 Ägaranvisning

Enligt bolagsordningen ska KTHHAB *förvärva, förvalta och sälja aktier och andelar i hel- eller delägda företag som har till syfte att bedriva forsknings- och utvecklingsarbete för kommersialisering av projekt och kunskaper framtagna eller uppkomna inom ramen för verksamheten vid Kungliga Tekniska högskolan, samt att bedriva annan därmed förenlig verksamhet. Hel- eller delägda bolag kan även ha till syfte att förmedla uppdragsutbildning. Bolaget kan även bedriva motsvarande verksamhet i samarbete med andra universitet och högskolor än Kungliga Tekniska högskolan. Bolaget och hel- eller delägda bolag får inte, vare sig direkt eller indirekt, bedriva sådan forskning, därmed sammanhängande undervisning eller i övrigt sådan verksamhet som från tid till annan utgör grundläggande verksamhet vid universitet och högskolor.*

KTHHAB ska därvid

- agera affärsmässigt både i relation till KTH och externt. Samtliga beslut om investeringar i fonder, projekt- eller tjänstebolag ska fattas på affärsmässiga grunder.
- investera mot direkt ägande, optioner eller konvertibler i utvalda bolag ("portföljbolag") sprungna ur KTH:s verksamhet. Därigenom ska KTHHAB bidra till att understödja kommersialisering av resultat och idéer framtagna eller uppkomna inom ramen för KTH:s forskning och utbildning.
- långsiktigt bygga mervärden i gjorda investeringar och när så bedöms lämpligt söka utträde ur bolag för att möjliggöra kapital till nyinvesteringar. Försäljning av portföljbolag ska ske när det bedöms möjligt på goda och marknadsmässiga villkor.
- investera i, säkra och exploatera immateriella rättigheter uppkomna vid KTH där detta bedöms lämpligt.
- sprida resultat av KTHHAB:s arbete för att främja innovationsarbetet i stort vid KTH.
- verka för jämställdhet, likabehandling och mångfald i KTHHAB och i de verksamheter KTHHAB investerar i.
- förmedla uppdragsutbildning samt annan därmed förenlig verksamhet. KTHHAB kan även bedriva motsvarande verksamhet med andra lärosäten än det egna.
- inom ramen för KTHHAB:s verksamhet enligt särskild överenskommelse åta sig uppdrag från KTH för att stödja universitetets forsknings- och utbildningsstrategier.
- tillse att det råder god etik och att verksamheten står i samklang med KTH:s uttalade ansvar för ett hållbart samhälle, utan att göra avkall på det övergripande målet att stödja kommersialisering av kunskaps- och forskningsresultat.
- säkra portföljbolagens tillgång till kapital från större riskkapitalfonder som investerar i senare skeden
- inom ramen för vad bolagsordningen och Riktlinjer för statliga universitets och högskolors förvaltning av holdingbolag tillåter, utveckla och genomföra utbildning och konsultation som inte konkurrerar med KTH:s verksamhet.
- efter förslag från styrelsen via bolagsstämman fastställa mål för avkastning på det egna kapitalet för verksamheten. Målen bör sättas med hänsyn tagen till verksamhetens speciella karaktär och motsvara vad som gäller för företag med liknande verksamhet. Målen bör avse avkastningen på det egna kapitalet över en längre period, minst 5 år.

#### **1.4 Anvisningar för bolagsstämma**

**Tidpunkt för årsstämma** – Årsstämma ska hållas senast den 30 april

**Offentliggörande av bolagsstämma** – Tid och ort för bolagsstämma ska meddelas ägaren i enlighet med gällande bolagsordning samt publiceras på KTHHAB:s hemsida. Kallelse ska skickas ut i enlighet med bolagsordningen senast 2 veckor innan stämman.

**Ägarens representant på bolagsstämma** – Vid bolagsstämma ska KTH företrädas av universitetsstyrelsens ordförande. Om ordföranden är förhindrad eller jävig ska ombud utses. Ombudet ska utses så att inte jäv uppstår. Den som är ledamot i KTHHAB:s styrelse eller är anställd i KTHHAB eller något av dess dotterbolag får inte utses till ombud. En fullmakt att företräda ägaren gäller för den ordinarie bolagsstämma som fullmakten anger.

Vid bolagsstämma i dotterbolag ska ägaren KTHHAB företrädas av ombud. Ombud ska utses så att inte jäv uppstår.

**Styrelsens och VD:s närvaro** – Vid bolagsstämma ska styrelsens ordförande närvara tillsammans med så många ledamöter att styrelsen är beslutsför. VD ska närvara.

**Språk** – Bolagsstämman ska hållas på svenska.

### 1.5 Anvisningar för styrelsearbetet

**Rekrytering och sammansättning** – Universitetsstyrelsen ska tillse att KTHHAB:s styrelse besitter de kompetenser som är nödvändiga för att kunna driva verksamheten på ett affärsmässigt sätt. Arbetet med att hitta lämpliga styrelseledamöter ska bedrivas genom en av ägaren styrd, strukturerad och transparent process. KTH ska utse en särskild nomineringskommitté för detta ändamål. Kommittén ska bestå av minst tre ledamöter varav prorektor och en av lärarrepresentanterna från universitetsstyrelsen utgör två av dem. Övriga ledamöter ska ha god kännedom om KTH och vara oberoende gentemot bolaget och bolagsledningen. Kommittén leds av en ordförande. Det ska särskilt eftersträvas att styrelsen har en jämn könsfördelning. Suppleanter bör inte utses.

KTHHAB:s styrelse ska utse en person att nominera kandidater till dotterbolagens styrelser. Styrelseledamot eller ordförande kan utses, i övrigt gäller samma som för KTHHAB.

**Arvode** – Styrelsens arvoden bestäms av universitetsstyrelsen och fastställs av årsstämman. Vid beslut ska beaktas att arvodenas nivå ska vara i linje med den sedvänja som utarbetats inom KTHHAB samt vid andra holdingbolag vid universitet och högskolor i Sverige.

**Styrelsens ordförande** – Ordförande ska utses på bolagsstämma. Om ordförande är anställd i KTHHAB eller har stadigvarande uppdrag för bolaget ska arbetsfördelningen mellan ordförande och VD klargöras i styrelsens arbetsordning och instruktion för VD.

Ordförande organiserar och leder styrelsearbetet och fungerar även som styrelsens kontakt med KTH. Kontakt med KTH ska ske via schemalagda och protokollförda dialogmöten två gånger per år.

**Styrelsens uppgifter** – Styrelsen har det yttersta ansvaret för KTHHAB:s organisation och förvaltning. Det är styrelsens ansvar att bolagets organisation är utformad så att bolagets bokföring och medelsförvaltning fungerar på ett tillfredsställande sätt. Det åligger styrelsen att värna om KTH:s goda namn och rykte samt känna till och tillämpa KTH:s uppförandekod, värdegrund och etiska policy.

I styrelsens uppgifter ingår bland annat att:

- i enlighet med KTH:s intentioner utveckla bolagets verksamhet,
- i enlighet med dessa direktiv fastställa bolagsordningar i dotterbolag,
- fastställa verksamhetsmål och strategi,
- tillsätta, utvärdera och vid behov entlediga verkställande direktör,
- se till att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet, såsom ekonomisk rapportering, olika policys etc.
- se till att det finns en tillfredsställande kontroll av bolagets efterlevnad av lagar och andra regler som gäller för bolagets verksamhet,

- se till att erforderliga etiska riktlinjer i enlighet med KTH:s etiska policy fastställs för bolagets uppträdande, samt
- säkerställa att bolagets informationsgivning präglas av öppenhet samt är korrekt, relevant och tillförlitlig.

Styrelsen i statligt ägda bolag har vidare ett särskilt ansvar för att bolaget ska framstå som ett föredöme beträffande:

- Hållbart företagande
- Socialt ansvar
- Jämställdhetsarbete och mångfald

**Styrelsens arbetsformer** – Styrelsen ska fastställa en arbetsordning för sitt arbete. Arbetsordningen ska närmare precisera hur arbetet fördelas mellan styrelsens ledamöter och ska omprövas årligen.

**VD** – Styrelsen utser VD. VD bör inte ingå i styrelsen. Styrelsen ska fastställa en instruktion om arbetsfördelning mellan styrelsen och VD. Denna instruktion ska prövas årligen. Styrelsen ska godkänna väsentliga uppdrag som VD har utanför KTHHAB. Styrelsen ska tillse att VD undertecknar en särskild etisk förbindelse.

#### 1.6 Anvisningar för ersättningar till ledande befattningshavare

Styrelsen ansvarar för att ingå avtal med ledande befattningshavare överensstämmer med nedanstående riktlinjer.

**Riktlinjer** – KTHHAB:s styrelse ska inför årsstämman föreslå riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till VD och andra ledande befattningshavare. Riktlinjer ska gälla från 2020-12-09 och därefter tillsvidare.

Den totala ersättningen till ledande befattningshavare ska vara takbestämd.

För statliga bolag gäller att ersättningarna till ledande befattningshavare ska vara konkurrenskraftiga men inte marknadsledande. Styrelsens riktlinjer ska därför särskilt ange följande:

- Hur det säkerställs att ersättningarna är konkurrenskraftiga utan att vara löneledande.
- Att det finns skriftligt underlag som utvisar bolagets kostnad innan enskild ersättning beslutas.
- Rörlig lön ska inte ges till ledande befattningshavare.
- Motiv till eventuella avvikelser från regeringens Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande.
- Årsstämman beslutar om riktlinjerna.

**Ersättning för VD** – Styrelsen beslutar om ersättning och andra anställningsvillkor för ledningen. Ledamot som ingår i bolagets ledning får inte delta i detta arbete.

**Avgångsvederlag** – Vid uppsägning från företagets sida gäller att avgångsvederlag totalt får motsvara högst sex månadslöner efter uppsägningstidens slut. Om den uppsagda uppstår inkomster från ny anställning eller näringsverksamhet ska avgångsvederlaget reduceras med motsvarande belopp.

Vid uppsägning från den anställdes sida ska inget avgångsvederlag betalas.

**Redovisning av ersättningar** – KTHHAB ska redovisa ersättningar till ledande befattningshavare och hur de förhåller sig till de riktlinjer som stämman beslutat och till annan tillämplig lagstiftning.

Det innebär bl. a att styrelsen vid årsstämman ska redovisa hur tidigare beslutade riktlinjer om ersättning har följts. Styrelsens ordförande ska muntligen vid stämman redogöra för de ledande befattningshavarnas ersättningar och hur de förhåller sig till de riktlinjer som stämman beslutat och till annan tillämplig lagstiftning.

**Revision** – Vid bolagsstämman ska en revisor utses.

### 1.7 Anvisningar för intern rapportering

**Rapport till KTH:s universitetsstyrelse** – Styrelsen och verkställande direktör ska årligen, till KTH:s universitetsstyrelse, lämna rapport om det gångna årets verksamhet.

**Rapport till KTH:s årsredovisning** – Styrelsen ska kortfattat rapportera in en sammanfattning över det gångna årets verksamhet samt en prognos för koncernens resultat och omslutning för det gångna året innan utgången av januari månad.

**Åtterrapporering enligt riktlinjer för statliga universitet och högskolors förvaltning av holdingbolag (U2020/02772/UH)** – Styrelsen ska kortfattat rapportera in följande information till av KTH utsedd förvaltare för vidarebefordring av förvaltaren till staten senast den 30 april innevarande år:

- Holdingbolagets och eventuella dotterbolags verksamhet och uppfyllande av finansiella mål t ex lönsamhet och kapitalstruktur.
- på vilket sätt holdingbolaget arbetar tillsammans med universitet eller högskolor och innovationskontor och hur gränsdragningen ser ut mellan dessa.
- på vilket sätt holdingbolaget samverkar med aktörer i det omgivande innovationssystemet och andra universitet och högskolor i dess region.
- en beskrivning av bolagets väsentliga risker av betydelse för företagets resultat, ställning och framtidsutsikter, liksom investeringar, förvärv och väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsåret.
- Styrelsens sammansättning under året

Redovisningen ska också innehålla följande indikatorer för den innovationsstödande verksamheten inom holdingbolaget eller dess dotterföretag:

- Totala antalet unika idéer som holdingbolaget och dess dotterföretag tar emot från det universitet eller den högskola till vilket holdingbolaget är knutet eller dess innovationskontor,
- antal idéer som skyddas i form av patent, mönsterskydd och varumärke,
- antal idéer som holdingbolaget äger helt eller delvis, exempelvis via optionsavtal eller liknande,
- antal idéer som sålts vidare till bolag, och
- antal nya bolag som startas med idén som grund med angivande av hur respektive bolags ägs.

## 1.8 Anvisningar för extern rapportering

**Information om bolagsstyrning** – KTHHAB ska på sin hemsida ha en särskild avdelning för bolagsstyrning. Den ska innehålla följande:

- Den senaste bolagsstyrningsrapporten.
- Aktuell bolagsordning.
- Information om när bolagsstämma ska hållas.
- Protokoll från bolagsstämmor.
- Information om styrelseledamöter, VD och revisor.

**Bolagsstyrningsrapport** – Styrelsen ska årligen i en bolagsstyrningsrapport informera om hur bolagsstyrningen i bolaget fungerar. Rapporten ska publiceras på hemsidan och ska även fogas till årsredovisningen. Följande uppgifter ska framgå:

- Avvikelser från Svensk Kod för Bolagsordning med motivering
- Uppgifter om styrelseledamöterna avseende:
  - huvudsaklig utbildning och arbetslivserfarenhet
  - uppdrag i bolaget och andra väsentliga uppdrag
  - om ledamoten är att anse som oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen
  - vid omval, vilket år ledamoten valdes in i styrelsen
- Arbetsfördelning i styrelsen samt hur styrelsearbetet bedrivits under det senaste året. Därvid ska anges antalet styrelseledamöter och antal möten under det senaste året.
- Uppgifter om VD avseende:
  - väsentliga uppdrag utanför bolaget
  - eget eller närstående fysisk eller juridisk persons väsentliga aktieinnehav och delägarskap i företag som bolaget har betydande affärsförbindelser med.
- Styrelsens beskrivning av intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen.

**Hållbarhetsredovisning** – KTHHAB ska som en del av bolagsstyrningsrapporten redovisa en hållbarhetsrapport i enlighet med de internationella riktlinjer som tagits fram av Global Reporting Initiative (GRI). Det innebär i korthet att KTHHAB ska redogöra för vilka hållbarhetsfrågor som är viktiga för bolaget och hur bolagets strategier för att leva upp till kraven på en hållbar utveckling ser ut.

**Finansiella rapporter** – Årsredovisning för koncernen ska publiceras på KTHHAB:s hemsida. För övriga rapporter samt tidpunkt för dessa ska regeringens riktlinjer för extern rapportering tas i beaktande, men ej vara styrande.

## 1.9 Övrigt

**Nyttjande av personella resurser för verksamhetens genomförande** - KTH ställer sig positiv till personalunioner mellan KTH och bolagen inom KTHHAB. Jävsituationer måste beaktas och full transparens måste råda. Avtal som reglerar uppdragen ska upprättas.

Personer anställda på KTH med uppdrag för bolag inom KTHHAB ska årligen skriftligen kort redogöra för väsentliga uppdrag utförda för bolagens räkning. Detsamma ska gälla för personer som har sin huvudsakliga anställning inom KTHHAB, men utför uppdrag för KTH:s räkning. Redogörelserna ska biläggas till styrelsens årliga rapportering till universitetsstyrelsen enligt stycke 1.7 *Anvisningar för intern rapportering* samt inkluderas i bolagsstyrningsrapporten.